

Cherokee opnieuw opbrengsttopper

Karel Dewaele, Lieven Delanote, Philippe France

In de biologische preiteelt is de rassenkeuze het voornaamste instrument ter beheersing van ziekten en sleet. In 2017 ging het seizoen droog van start en waren trips en roest sterk aanwezig. In de winterprei haalde de biologische Cherokee een prima resultaat naast referenties Aylton en Pluston.

Deze rassenproef biologische winterprei ging in zeer droge omstandigheden van start. Vanaf half augustus werd het vochtiger en kon de prei doorgroeien. Trips was prominent aanwezig en in de herfst zorgde ook roest voor gewasschade. De winter verliep normaal en de prei werd uiteindelijk onder natte omstandigheden geoogst. Een gemiddelde marktbaar opbrengst van 23,5 ton/ha werd behaald. De kwaliteit was goed. Opvallend in de resultaten van de verschillende rassen is de grote overeenkomst met het seizoen 2016.

De in biologische zaadvorm verkrijgbare Cherokee is eerder een herfstprei maar kon in deze omstandigheden toch de beste opbrengstresultaten neerleggen. Pluston is eveneens bio verkrijgbaar en presteerde gemiddeld. Aylton had een goede groeikracht in het veld en scoorde ook gepeld in de bak goed. Het is wel opletten voor schot.

Keeper is opnieuw een donkere en (uitgezonderd van Colletotrichum) gezonde, sleetvaste prei met mooi opgericht blad. De stam is wel kort. Navajo lijkt te ziektegevoelig geworden voor de biologische teelt.

Een droge start van het seizoen

Alle rassen waren hybriden en voor Cherokee en Navajo werden biologische zaden aangeboden. Er werd op 3 april in open lucht uitgezaaid aan een dichtheid van 100 zaden per meter bij een rijafstand van 16 cm. Na een opkweekperiode van 84 dagen werden de planten op 26 juni getrokken en uitgeplant in vlakvelds geponste gaten (70x10cm). Er werd geteeld op rijpaden van 3,2 m met 4 rijen per bed. De proef werd geplant in de middelste 2 rijen. De grondbewerking gebeurde niet kerend.

De voorteelt was een tijdelijke grasklaverweide. Als basisbemesting werd er in april 30 ton/ha runderstalmest uitgereden. Dankzij aangieten na planten was de begingroei, ondanks de droogte, nog behoorlijk. De groeisput kwam pas vanaf half augustus. Het gewas kon vanaf dat moment profiteren van voldoende, niet overmatig bodemvocht en een rijke minerale voorraad. Op 2 augustus was er volgens de bodemanalyse 225 kg N/ha aanwezig in de laag 0-60 cm diep.

Er was in de zomer een zeer grote druk van trips. De bladschade was aanzienlijk tot in de herfst. Roest kwam fel op in september en oktober maar werd vanaf begin november af en toe teruggedrukt door nachtvorst. Algemeen was er een beperkte aantasting met purper- en papiervlekkenziekte. Aantasting met Colletotrichum (grijsbleke, ingezonken plekken) werd vanaf september sporadisch teruggevonden. Ondanks de najaarsgroei bleef er bij de oogst ook na pellen nog tripsaantasting zichtbaar. Vanaf december was de winter behoorlijk nat. Tot de oogst was er geen significante vorst.

Op 23 februari werd er geoogst aan een behoorlijke gemiddelde marktbaar opbrengst van 23,5 ton/ha. Bij Pluston en Aylton was er bij de meeste stuks al een inwendig schot aanwezig van 2 à 4 cm.

Tabel 1: proefverloop.

Proeflocatie	Inagro - Beitem - zandleem
Proefplan	blokkenproef in 4 parallellen
Zaaidatum	3/04/2017
Opkweekmethode	open lucht
Bemesting	30/03/2017: 667 kg/ha Haspargit 21/04/2017: 30 ton/ha vaste rundemest
Voorteelt	grasklaver
Plantdatum	26/06/2017
Plantafstand	70 x 10 cm, vlakvelds
Onkruidbestrijding	mechanisch
Gewasbescherming	zaaibed 22/05-29/05: Xentari(Bt): 2x 1kg/ha 28/07: Boomerang (spinosad): 1x 0,8l/ha 26/06-05/09: Xentari (Bt): 8x 1kg/ha
Oogst	23/02/2018

Tabel 2: gewasontwikkeling, ziektegevoeligheid, opbrengst en presentatie

Cultivar	Bio	Merkbare opbrengst kg/ha	Gewasstand			Aantasting door roest			Algemene presentatie in de bak	Slechtegevoeligheid 7-feb	papiervlekken 22-sep	Lengte stam (cm)	Lengte aanloop (cm)					
			16-nov	7-feb	16-nov	16-nov	22-sep	16-nov										
Aylton	NCB	23773	7,4	7,1	7,3	6,3	6,0	ab	8,0	a	6,6	b	7,5	a	27,7	a	13,1	a
Cherokee	BIO	28310	7,5	7,0	7,1	ab	5,5	ab	7,5	bc	6,6	b	6,9	b	27,6	a	12,2	a
Keeper	NCB	23137	6,8	6,9	7,5	ab	6,4	a	7,9	ab	7,6	a	6,9	b	23,5	b	7,2	c
Navajo	BIO	19110	6,5	6,1	7,4	a	3,4	c	7,9	ab	6,3	b	5,6	c	24,2	b	9,6	b
Pluston	NCB	23397	7,1	6,5	6,8	b	5,3	b	7,4	c	6,4	b	6,6	b	28,7	a	13,9	a
Gemiddelde		23545	7,1	6,7	7,2		5,5		7,7		6,7		6,7		26,3		11,2	
V.C. (%)		4,86	3,10	3,90	3,04	6,75	5,89		2,44		4,31		3,50		4,84		9,27	
p-waarde		< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**
Quotering:		1 =	zeer slecht	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer veel	zeer slecht	zeer slecht	zeer slecht	zeer slecht	zeer slecht	zeer slecht
		9 =	zeer goed	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen

* significant (0,05 > p ≥ 0,01); ** zeer significant (p < 0,01).
 Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (Tukey, p=0,05)

Cherokee zingt het uit tot februari

Aylton (Nunhems) had het hele seizoen een goede gewasstand en was minder uniform. De ziekteverstand was gemiddeld tot goed en Aylton kende weinig sleet voor de winter. De marktbaar opbrengst was met 23,8 ton/ha gemiddeld met een goede diameter-sortering. De presentatie gepeld en marktklaar in de bak was goed met donker blad en weinig tripschade. De prei was vast en glad. Bij Aylton hadden vrijwel alle stuks een begin van inwendig schot met gemiddeld al 4 cm lengte.

Cherokee (Vitalis) kende een goede, uniforme stand gedurende het volledige seizoen. Het opgerichte gewas was wat bleek maar sleet bleef beperkt. De ziektegevoeligheid was gemiddeld. Cherokee had de beste opbrengst in de proef met 28,3 ton/ha en een vrij grove sortering. De prei was goed pelbaar. Het uitzicht in de bak was gemiddeld. Door de bleke kleur was er meer tripschade zichtbaar. De schacht oogt wat minder wit maar het blad is mooi opgericht.

Keeper (Bejo) ontwikkelde zich vrij gemiddeld. Het gewas had smal blad met een zeer donkere kleur. Keeper was sterk tegen purpervlekken en roest en kende opvallend weinig sleet. Opnieuw was er echter bladaantasting door Colletotrichum. Keeper haalde een gemiddelde opbrengst van 23,1 ton/ha met een gemiddelde tot fijnesortering. Gepeld in de bak scoorde Keeper gemiddeld. Het goed gesloten blad is donker en toont weinig trips of roest. De stam is kort en heeft een korte overgang.

Navajo (Vitalis) ging iets trager van start en kreeg vooral in de herfst veel roest- en tripsaantasting te verduren. Het gewas bleef bleek, was sleetgevoelig en haalde slechts 19,1 ton/ha opbrengst met een fijnesortering. Het uitzicht in de bak was minder goed, vooral door de zichtbare roest en de soms knobbelige basis. De prei was wel goed opgericht, vast en had een korte overgang.

Pluston (Nunhems) ontwikkelde zich gemiddeld en had vrij breed blad. Het gewas was iets bleker van kleur en iets meer ziektegevoelig maar scoorde verder gemiddeld wat sleet betreft. De opbrengst was met 23,4 ton/ha gemiddeld. Pluston zag er voldoende uit in de bak, met soms zichtbare roest en trips. De stam is wel lang. Er was bij vrijwel alle planten een begin van inwendig schot van gemiddeld bijna 2 cm lengte.

Contactpersoon: Karel Dewaele
Tel: +32 (0)51 27 32 58
E-mail: karel.dewaele@inagro.be